

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 121 — Štev. 121

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 20, 1941 — PETE K, 20. JUNIJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

PERIODICAL DIV
JUN 23 1941
RECEIVED

NA NEMŠK VRO KOT
NA DAN DOBIVATE
2C "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvzemi nakl,
nodelj in praznikov).
:: Čitajte, kar Vas zanima !!

NAPAD NA RUSIJO ZANIKAN

BERLIN PRAVI, DA SO VSE GOVORICE O BLIŽAJOČI SE VOJNI ZMIŠLJENE. — PRAVIJO, DA BO HITLER TUDI Z RUSIJO SKUŠAL SKLENITI PRIJATELJSKO POGODBO. — MOSKVO SE VEŽBA

Napovedi bližajoče se rusko-nemške vojne nikakor ne bodo utihnile. Poročilo, ki prihaja iz Ankare, celo pravi, da je nemška armada že na 15 krajih vpadla v Rusijo. Proti temu pa je nek nemški vladni uradnik izjavil, da ni nikakih sovražnosti med Nemčijo in Rusijo.

Nemci tudi zmagoslavno poročajo prijateljsko pogodbo s Turčijo, češ, da je največja diplomatska senzacija v sedanji vojni.

Nemški krogi pravijo, da so vse govorice o bližajoči se vojni z Rusijo izmišljene in da prihajajo iz tujih virov. Angličani pa nasprotno trdijo, da Nemci nalašč razširjajo take glasu pa nasprotno trdijo, da vstreče nemškim zahtevam.

Nemci tudi zatrjujejo, da Hitler Rusiji ni stavil nikakih zahtev in da Rumunska ni na pobudo Nemčije zahtevala od Rusije, da ji vrne Besarabijo.

Ankara stalno poroča o napetosti

Razni diplomati pri turški vladi v Ankari stalno prejemajo vesti o vedno bolj naraščajoči napetosti med Rusijo in Nemčijo in so vsled tega prepričani, da mora kriza vsak čas priti. Diplomatska poročila, ki prihajajo iz dveh držav, ki mejita na sovjetsko Rusijo, pravijo, da bo Nemčija v teku 48 ur vpadla v Rusijo.

Vseh teh vesti ni mogoče potrditi, toda prihajajo iz držav, ki so pod nemškim vplivom. Vseled tega je mogoče sklepati, da Nemčija sama širi take vesti, da povzroči "živčno vojno" proti sovjetski uniji.

Nek diplomat je rekel, da bo Nemčija, ako se ji bo Rusija postavila v bran — o čemer ni nikakega vprašanja — s pomočjo Rumunske in Finske z vso svojo vojaško silo vdarila na Rusijo od Črnega morja pa do Severnega ledenega morja. Z največjo silo pa bo Nemčija vdarila na Ukrajino in Transkavkazijo proti meji Irana.

Medtem ko so nekateri diplomati v Ankari prepričani,

(Nadaljevanje na 4. str.)

MEDZAVEZNIŠKA KONFERENCA

Dopisništvo Centralnega tiskovnega urada pri jugoslovanskem poslanstvu v Washingtonu prejema od Dopisništva central. tisk. urada v Londonu sledeče:

V Londonu se je vršila prva medzavezniška konferenca ob navzočnosti predsednika angleške vlade g. Churchilla in delegatov vseh vlad iz podjarmljenih dežel. Navzoči so bili delegatje Čehoslovaške, Jugoslavije, Poljske, Holandske, Norveške, Belgije, Luksemburga, Grške in svobodne Francije.

Winston Churchill je imel ob tej priliki izreden govor, v katerem je med drugim omenil strašno bombardiranje Varšave, Rotterdam in Belgada ter obenem pojasnil smisel in pomen velike borbe, ki jo Anglija in njeni zavezniki nadaljujejo do končne zmage za pravice vseh narodov v Evropi.

Ob tej priliki je v imenu jugoslovanske vlade podal jako značilno izjavo Dr. Ivan Subotić, poslanik in minister Jugoslavije v Londonu. Dr. Ivan Subotić je dejal sledeče:

"Sprejemajoč predloženo resolucijo kaže Jugoslavija svo-

jo solidarnost z vladami zaveznikih držav ter obenem razodeva svoje zaupanje v bodočnost in protestira proti sramotnemu postopanju sile in gospodstva, česar obojega so se napadaleci posluževali in se še vedno poslužujejo proti jugoslovanskemu narodu Srbov, Hrvatov in Slovencev, kakor tudi proti drugim zaveznikom in prijateljskim narodom.

Vojna proti Jugoslaviji, izzvana z napadom od strani Nemčije, Italije, Madžarske in Bolgarije, kakor tudi njihovo prizadevanje za to, da razkosajo jugoslovansko narodno ozemlje, to oboje spravlja te štiri sile na isto zatočno klop.

"Jugoslavija zre za zaupanjem v konec vojne, v kateri se ne bo prenehala udeleževati z vsemi razpoložljivimi sredstvi rano ob rami z zavezniki državi. Ona veruje v to, da ji bodo zavezniki pomagali z vsemi razpoložljivimi sredstvi v njeni borbi za popolno vzpostavitev pravice in pravičnosti, kakor tudi v to, da ji pomagajo otrestiti se sovražnikov in vzpostaviti v polni meri njene meje kakor tudi svobodo celega Balkana."

LAŠKA POSADKA SPOZNANA KRIVIM

Mornarje, ki so pokvarili stroje na ladji Aussa. utegne doleteti kazen dvajset let. — Mornariški superintendent je bil oproščen.

V Newark, N. J., se je končal proces proti devetim mornarjem posadke italijanskega parnika "Aussa" in proti kapitanu Arminiju Scalleggeriju. Porotniki so se posvetovali šest ur in jih spoznali krivim sabotaže.

Proces je vodil zvezni sodnik Wm. S. Smith, ki bo tudi proglasil razsodbo. Kdaj bo to storil, še ni znano, toda postava določa za zločin, ki so ga zakrivali obtoženci, dvajset let ječe.

Med poslušalci je bil tudi vodilni ravnatelj Italijanske linije, Italo Verrando.

Ko so šli obtoženci mimo njega, so ga pozdravili s fašističnim pozdravom. Verrando jim je istotako odzdravil.

Pomožni maršal W. M. Brady, v čigar varstvu so bili mornarji, je protestiral proti fašističnemu pozdravu, naker mu je segel ostro v besedo odvetnik obtoženeh mornarjev, Homer C. Loomis.

Na predlog zveznega pomožnega pravdnika Thorna Lorda je sodnik Smith oprostil Rinalda Negrija, mornariškega superintendenta Italijanske linije.

Lord je rekel, da ne more v javni dvorani povedati, iz kakšnih razlogov je predlagal oprostitev Negrija.

Branec obtožence, je rekel odvetnik Loomis, da ni bilo izgubljeno nobeno človeško življenje in tudi ladja ni bila v nevarnosti. Njegovi dokazi pa očitno niso napravili na porotnike posebnega vtisa.

Kakor smo že poročali, so mornarji s težkimi kladivi razbili motorje in instrumente na tovornem parniku. Njihov zagovornik je dokazoval porotnikom, da je bilo to njihovo početje domorodno, ker pač niso hoteli, da bi se s tovarno ladjo okoristil kakšen sovražnik Italije.

Opomba: — Včeraj je bil pomotoma nastavljen napačni naslov in podnaslov za članek, ki se tiče tega procesa. Zapržili smo šele ko je bil list v tisku, in ni bilo mogoče popraviti. Čitatelje, prosimo, naj oprostijo. — Ured.

Stavka na Havaju

S Havajskega otočja poročajo, da so zastrajkali civilni uslužbeni pri treh obrambnih projektih, ki jih je prevzela Hawaiian Construction Company. Na Wheeler in Hickham Fields ter v Fort Kamehameha je zastavkalo kakšnih tristo tesarjev, električarjev in razvalalcev, katerim se v velikih množinah pridružujejo delavci drugih strok.

V imenu tesarjev je izjavil Frank Breniman, da zahtevajo po \$1.25 na uro. Večina stavkarjev ni organiziranih. Delajo po 56 ur na teden, ne da bi bili plačani za overtime.

Izguba dela jim preti

V Detroitu so si oblasti brezuspešno prizadevale uravnati spor med avtornimi delavci, spadajočimi k Delavski federaciji in k CIO, ki so uslužbeni pri Douglas in Lomason Company. Delavska federacija ima s kompanijo pogodbo ter dolži CIO unijske, da ji skušajo odtujiti člane. CIO unijske to seveda odločno zanikuje.

Neki državni posredovalni uradnik je izrazil bojazen, da bo izgubilo 40 tisoč delavcev delo, če bo stavka še kaj časa trajala. Stiri velike avtne družbe, Plymouth, Bri g g s, Ford in Dodge, dobivajo namreč razne dele za trucke od Douglas in Lamason Company.

Stavka v McKeesportu

V pennsylvanskem mestu McKeesport, kjer je v nedeljo zastavkalo 170 mestnih uslužbenov, povečini snazilcev cest, je izjavil župan Lysle po konferenci z delavci, da bo stavka kmalu končana.

Stavkarji so člani State, County and Municipal Workers unije (CIO) ter zahtevajo priznanje unije in poboljšanje plač. Mestna uprava je pravljena zvišati jim plače, unije pa noče priznati. Nedavno jim je hotela mestna uprava povišati dnevno plačo od \$4.75 na \$5.23, toda delavci s tem niso bili zadovoljni.

CIO in AFL proti Vinsonovemu načrtu

V Washingtonu sta Philip Murray, predsednik CIO, in William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, nastopila proti revidirani Vinsonovi predlogi, ki določa med drugim tudi sledeče: — Ko bili motorje in instrumente na tovornem parniku. Njihov zagovornik je dokazoval porotnikom, da je bilo to njihovo početje domorodno, ker pač niso hoteli, da bi se s tovarno ladjo okoristil kakšen sovražnik Italije.

Philip Murray, ki je član obrambnega posredovalnega urada, je izjavil, da bi taka določba uničila pravico stavkanja. V tem slučaju bi delavci ne smeli trideset dni ničesar storiti v svojo obrambo, dokim bi delodajalci smeli nadaljevati svoje napade na unijo.

STAVKA MAŠINISTOV PRED URAVNAVNO

Obrambni posredovalni urad je prvič izza svoje ustanovitve predlagal "closed shop" in sicer v domnevi, da mu drugače ni mogoče doseči uravnave. — Poročila o drugih stavkah po deželi.

Obrambni posredovalni urad je priporočil Bethlehem Steel Company, naj vključi v pogodbo, ki jo bo sklepala z delavci v ladjedelnicah na zapadni obali, tudi določbo glede "closed shopa".

Po njenem mnenju bi se dalo s tem najhitreje in najuspešneje uravnnavati stavko masinistov.

Obrambni posredovalni urad ni izza svojega obstoja še nikdar kaj takega priporočil.

Približno 2000 masinistov — nekateri so člani Ameriške delavske federacije, nekateri pa CIO — je začelo pred šestimi tedni štrajkati.

Vsled stavke je bilo prizadejih nad dvajset tisoč drugih delavcev, in v ladjedelnicah je zastalo delo pri kontraktih, predstavljajočih vrednost 500 milijonov dolarjev.

Ladjedelnice zdaj že deloma obratujejo, toda produkcija ne gre tako izpod rok kot bi morala iti.

Druge stavke in spori

V Lock Haven, Pa., je državna policija zastražila tovarno Piper Aircraft Corporation. V tovarno puste samo uradnike in klerke, toda nobenega delavca. Družba jim je zapretila, da bo najela druge in sicer neunijske delavce, če se takoj ne vrnejo na delo.

Po mnenju nekaterih unijskih voditeljev je ta stavka nepostavna, ker so jo delavci proglasili brez dovoljenja okrajnega unijskega odbora.

Družba ima v normalnem času zaposlenih 1300 delavcev. Vojnih naročil nima, pač pa izdeluje letala za privatne družbe. — Stavkarji zahtevajo višje plače.

Preteča stavka v Colfax tovarni Duquesne Light Co., ki bi zatemnila ves Pittsburgh, je bila k sreči preprečena.

Delavci so izjavili, da bodo nadaljevali z delom, medtem ko se bo posredovalna oblast bavila z njihovo zadevo.

Nameravani stavki je dal povod spor med CIO in neko neodvisno unijo.

V Chicagu je bila preprečena stavka uslužbencev cestne železnice, ko je zvezni sodnik Michael L. Igoe razsodil, naj dobi 14 tisoč delavcev na uro pet centov priboljška in naj bodo delavci po gotovi službeni dobi upravičeni do 40 dolarjev penzije na mesec.

Belgijski delavci Kot pravi poročilo iz Londona, je v Belgiji zastavkalo 125.000 delavcev, ki zahtevajo več živeža in 25 odstotkov povišanja plač.

Stavko so pričeli rudarji v Liege in uslužbeni pri polni železnici ter se je razširila na tekstilne delavce v Verviers.

Nemčija protestira

Nemčija je v Washington poslala oster protest proti odredbi predsednika Roosevelta, da morajo vsi nemški konzuli in njihovi uradniki zapustiti Združene države do 10. julija. Predsednik pa navzlic temu vstraja pri svoji zahtevi, in Nemčiji ne preostane drugega, kot poklicati svoje konzularne zastopnike domov.

Washingtonska vlada je že naprosila angleško vlado, da zajamči varno spremstvo nemških konzularnih zastopnikov skozi blokado. Ameriški vladi je mnogo lažje na tem, da pridejo nemški konzularni zastopniki varno v Nemčijo, da ne bodo mogli prenesti svoje-ga volunškega delovanja v Južno Ameriko, kjer so naciji že v mnogih državah na delu.

Ker je državni department prosil angleško vlado za varno spremstvo, je dokaz, da je odločno zavrnil nemški protest proti izgonu nemških konzularnih uradnikov.

Državni podtajnik je na častniškarski konferenci naznanil, da je vse preskrbljeno, da nemški konzularni zastopniki — 125 po številu — odpotujejo, ker so delovali izven svojega delokroga v Združenih državah.

Anglija bo zajamčila varen prevoz nemških uradnikov skozi blokado na isti način, kot je zajamčila izgnanemu italijanskemu mornariškemu atašeju admiralu Albertu Laisu.

Ameriški konzuli morajo iti Včeraj je nemška vlada naprosila washingtonsko vlado, da odpokliče svoje konzularne zastopnike iz Nemčije in iz vseh držav, ki jih je zasedla nemška vojska. Za odpoklic je dala časa do 15. julija.

Nemčija pravi, da je bila do tega koraka prisiljena, ker so ameriški konzularni uradniki volunirali in zakrivali tudi mnoga druga Nemčiji nasprotna dejanja.

Ravno tako je italijanska vlada sporočila v Washington, da želi, da so ameriški konzularni uradniki odpoklicani iz Italije. Ravno tako zahteva, da so po Italiji zaprti uradi American Express Co.

Sest šolarjev je obstrelil V Hillside, N. J., živi 69-letni vpkokojeni masinist Adolf Benitz. Poleg njegovega posestva je začelna višja šola, v katerih je precejšnje število šolarjev, starih od trinajst do šestnajst let.

Pred štirimi meseci so ga začeli šolarji iz kdove kakšnega vzroka dražiti. On se ni zme-nil zanje, češ, se bodo že naveličali. Pa se niso, ampak so ga čedalje bolj dražili.

Ta dni jih je zalotil, ko so hoteli krasti češnje na njegovem vrtu. Pregnal jih je, oni, so ga pa obdali z vsakovrstnimi imeni.

To ga je tako ujezilo, da je šel v hišo, snel s stene 16 kalibrsko puško in stopil k ograji šolskega dvorišča, na katerem je bilo kakšnih sto šolarjev. — Šestkrat je ustrelil in jih je šest precej resno poškodoval.

Ranjen otroke so odpeljali v bolnišnico, kjer so zdravniki dognali, da ni med njimi nobeden resno poškodovan.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakar, President; J. Lupina, Sec. - Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6.-, Advertisement on Agreement.

Za celo leto volja list za Ameriko in Kanado \$6.-; za pol leta \$3.-;
za tetr leta \$1.50. - Za New York za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.
Za inozemstvo za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1242

TEŽAVNA VPRAŠANJA

Ali more Anglija zmagati v tej vojni brez ameriške sodeležbe? Ali sta Amerika in Anglija zmogni poraziti sile osiša? Na kakšen način? Odgovor na to vprašanje je izredno težak.

Če zastopata senator Wheeler in letalec Lindbergh pravilno stališče, da niti vstop Amerike v vojno ne more rešiti Anglije, naj bi Amerika nehala pošiljati vojni material v Evropo, kajti to je le brezpotrebno zavlačevanje vojne.

Če pa Anglija ne more vzdržati brez ameriške pomoči zadnja poročila iz Londona naznanjajo, da ne more čemu se potem Amerika obotavlja?

Voditelji administracije ne pravijo ne tako, ne tako. Generali in admirali ne smejo javno pojasniti svojega mnenja. Po našem mnenju bi se dalo splošen položaj še najbolje tako označiti:

Anglija se utegne precej dolgo ustavljati Hitlerju, če bo deležna izdatne ameriške pomoči, skrajno dvomljivo je pa, da bi mogla zmagati brez ameriške sodeležbe. Angliji zmanjkuje moči in odporne sile. Prav nič čudnega ne bo, če bodo Angleži v bližnji bodočnosti pregnani iz Sredozemlja.

Če se bo to zgodilo, se bo fašist Franco pridružil ovisu in odprl Nemcem pot na Španjo, ki bi kaj hitro zavojevali Portugalsko. Prihodnji cilj Nemcev bi bila zapadna afriška obala. To bi bil za Anglijo strahovit udarec, ki bi pa še ne pomenil konca vojne.

Istočasno bi se Nemci in Italijani skušali polastiti Rdečega morja in Perzijskega zaliva, kar bi jili ne bilo pretežavno, ko bi bil enkrat Sueski kanal v nemških rokah. Anglija bi izgubila Irak in perzijski petrolej, toda Nemčija bi si ne bila z njim dosti na boljšem, ker ji manjka potrebnih prevoznih sredstev za petrolej.

Padeo Suez bi nedvomno podžgal Japonce k napadu na holandsko Vzhodno Indijo, Singapore in Burmo. Po zavzetju teh važnih postojank bi jim bila odprta pot v Indijo. Japonske bojne ladje bi se pridružile nemški in italijanski mornarici ter prekinile zvezo Avstralije in Nove Zelandije z materinsko deželo.

Avstralija in Nova Zelandija dajeta Angliji najboljše vojake, precej vojnega materiala in mnogo sirovin. Taka izguba bi seveda do temeljev pretresla angleški imperij, nikakor bi pa ne spravila Anglije na kolena.

Usodno za Anglijo bi bilo pa dvojce: Če bi ji Amerika ne hotela ali ne mogla več pomagati in če bi angleški narod obupal, nemški napadi na Angleško otočje bi se nenehoma vršili; uničena bi bila tovarna, produkcijska vojnega materiala bi se manjšala od dne do dne, iz Amerike bi pa ne bilo nobenega nadomestila. Življenskih potrebščin bi začelo zmanjkovati, upanje v zmago bi bledele in naposled povsem izginilo.

Angleži se pogumno vojskujejo, ta pogum ima pa svoj izvor v zavesti, da je Amerika na angleški strani. Kakor hitro bi te zavesti ne bilo več, bi se Angleži prav dolgo ne protivili Hitlerjevemu pogojem, pa naj bi bili taki ali taki.

V tem slučaju bi bili pristjeni skleniti mir na stroške Združenih držav.

Nemčija bi dobila stalno kontrolo nad Azori, Cape Verde otočjem, Kanarskim otočjem in Zapadno afriško obalo.

Angleži bi si mislili: — Dolžnost Amerikancev je bila pomagati nam, pa so nas pustili na cedilu. Zato naj jih zlodej vzame! Hitler naj zavladava svetu, mi pa skušamo dobiti od njega čimvečje ugodnosti.

ODPOR PROTI ANGLIJI

se v Indiji veča

Voditelj indijskih nacionalistov Mohandas K. Gandhi je rekel, da se bo v Indiji odpor proti Angliji še povečal. — Nekaj mi pravi, — je dostavil, da bo borba čedalje ostrejša. Indijci so prav posebno nezadovoljni z gospodarsko in finančno politiko, ki jo Anglija zadnja leta zasleduje.

POPRAVEK.

V včerajšnjem dopisu, pod naslovom "Veselite in žalost" se je pripetila nečujba tiskovna pomota in sicer v stavku imen botrov prvorojenk dvojčice družine Mr. L. Rupnika ml. moralo bi se glasiti: sestrici Mary Louise sta botrovala Miss Amelia Kosirnik in Mr. Vincenc Ovea.

F. R. Vavpotič.

ČITATELJI! — Ostalo nam je še nekaj Blaznikovih Pratik za leto 1941. Kor je že sredi leta in bi šle v popolno izgubo, smo pripravljani jih čitateljem poslati, ako pošljete nam deset centov v znakah za pokritje poštne in pošiljalnih stroškov. — Knjigarna "Glasa Naroda"

Iz slovenskih nasebin

JEZA NA HITLERJA

Ker mi je potekla naročnina za list "Glas Naroda", vam pošiljam money order za 3 dolarje kot nadaljno naročnino za list za 6 mesecev. Obenem naj tudi poročam par vrstic v list "Glas Naroda".

Prvič, list se mi dopade, ker veliko poroča zanimivega iz vseh delov sveta, posebno pa o sedanji evropski vojni, katere je angleški Chamberlain kriv, ki je Hitlerju vse dovolil, kar je hotel, Hitler ga je pa "blufal," ter mu lagal in ga vlekel za nos. Ko bi bila Anglija po Hitlerju takrat vdarila, ko je vzel Avstrijo, takrat bi ga bila lahko Anglež in Francoz premlatila tako, da bi bil ves črn in s tem bi ohranil življenje milijonom ljudi. Po toči zviniti je pa nalo prepozno, kot je pisal nekdo Peter Zgaga v svoji koloni. Kakor sedaj izgleda vojna situacija, Angleži brusijo pete, nazadnje jih bo pa še dobil po podplatih in morda še kateri drugi.

Zadnjič je bila Jugoslavija na vrsti in Grška. Polentarija bi bili Grki salamsensko namlatili, mislim, da bi ga podli naravnost pod ognjenik Vezuv in morebiti celo v Sicilijo, saj makaronarji radi bežijo. Ko bi ne bil prišel Lahu Hitler na pomoč, se bi ne repenčil sedaj Lahu po naših pristnih slovenskih lepih krajih. Reš naša nova domovina je Amerika, pa vsekakor se rad spomni na svoja detinska leta in na kraj, kjer se je rodil. Le počakaj, Lahu, ne bodo za vedno tvoji naši lepi slovenski kraji! Ura obračuna pride, a potem gorje tebi in tvojemu komparetu Hitlerju!

Z delom tukaj v Oklahomi je

boji slabo. Premogovniki ne delajo nič, ker baroni premoga nočejo podpisati, kar unija zahteva. Najrajši bi še že itak nizko plačo znižali. Jaz že ne delam v jami preko 3 leta, pa čeprav sem sposoben za delo, ne dobim dela. Oni, ki so v štrajku skebali, pa lahko dohijo delo. To je bil štrajk leta 1924.

Naj poročam tudi, da je 6. maja umrl Matevž Bister. Doma je bil nekje na Koroškem, za kar smo ga klicali Korošec, ker je bil edini Korošec v teh krajih. Končno pozdravljam vse rojake, bralce in naročnike "Glasa Naroda," listu pa želim mnogo novih naročnikov.

Johi. Makoff,
Henrietta. Okla.

POSRETNICA LOUISU RUPNIKU.

Novica glede smrti mojega dobrega prijatelja in vobče spoštovanega rojaka Mr. Louisa Rupnika, me je zelo potrla, posebno še iz razloga, ker sem blagopokojnika osebno obiskal pred kratkim na njegovem ličnem domu, kjer sva se tisto popoldne marsičesar pogovorila z ozirom na naše vsakdanje življenje. K ako tudi sva razmotrivala glede sedanje evropske situacije, o čemur naše domovine Jugoslavije; ter osobito Slovenije. Med tozadevnim pogovorom je pokojnik večkrat izrazil željo, rekoč: Dal Bog, da bi dočkal tistega dne, ko bi zopet zamoget posetiti z mano (tako je namreč običajno nazival svojo gospo soprogo) svojo rodno domovino naše krasne Slovenije in Jugoslavije v splošnem, katera, to sem trdno verjelo, se bo čim prej mogla razviti še v večjo državo kot je bila pred vpaddom krvoločnih Nemcev in Lahov. — Žal, Vse mogoče ni hotel drugače ter ga ga je poklical k sebi, predno bi se vresničile njegove tako vroče želje. Pač taka je človeška usoda. Vsi brez izjeme smo na isti poti, eden poprej, drugi pozneje; kakor je namreč vsakemu usoda naklonjena.

V nedeljo dne 15. junija sem šel pokojnika kropiti, ki je ležal na mrtvaškem odru na svojem domu. Ko dospem tja, sem našel že pred pokojnikovo hišo veliko število prijateljev in znancev, kar je bil takoj dokaz, da je pokojnik imel veliko prijateljev ter da je bil med nami zelo priljubljen; kdorkoli ga je poznal, mi bo to gotovo potrdil. Bil je res blaga duša dobrega značaja, ter vedno svojemu bližnjemu pripravljen pomagati, bodisi v enem ali v drugem oziru. Posebno uprava Slov. doma bo ga prav gotovo zelo pogrešala, kjer je vsilil precej časa službo izvrstnega kuharja; ter je kot tak vsakega gosta kar najbolje postregel z najokusnejšimi jedmi. Bil je zares pravi mojster v tej stroki. Pri tem poslu mu je vedno, kadar je bila kakšna večja zabava ali prireditve, pridno pomagala njegova simpatična gospa soproga.

Pokojnik je bil član podporne družstva sv. Jožefa št. 57 KSKJ čegar članstvo se je v velikem številu poslovalo ta večer od pokojnika ter zmoliло par očenašev za pokoj njegove duše. Nadalje je bil pokojni svoj čas tudi član slovenskega pevki in dramskega društva "Domovina," katerega članstvo mu je prišlo zapet v priznanje in zadnji pozdrav tisto v srce segajočo žalostinko "Vigred se povrne"

Med petjem te žalostinke se je vsem navzočim porosilo oko, posebno pa še njegovi gospi

soprogi, sinom in hčeram, ter ostalim navzočim sorodnikom. Mrs. Rupnik je celo postala histerična od prevelike žalosti, ter le s težavo smo jo pripeljali v drugo sobo, kjer je zopet malo k sebi prišla. Med itenjem je večkrat omedlela, rekoč:

"Papa, zahvali se svojim prijateljem za izkazano tičnost! Oh, papa, kolikokrat si ti am tako rad prepeval to žalostinko! Sedaj te ni več; za nas si izgubljen za vedno."

Zares je bil pretresljiv prizor, kateri mi bo ostal za vedno v spominu. Zares je zelo hud udarec za vas, Mrs. Rupnik, kakor za vaše vsostovane otroke ter vašo ceuj, obitej splah. Kaj hočemo, usoda je taka in ne da se ničesar pomageti. Udaite se v Božjo voljo ter pri tem pomislite, da kar Bog stoni, vse prav stori. Blagopokojniku pa kličem: Dragi sobrat Rupnik, odšel si od nas, a spomin na Tebe in na Tvoje delo bo ostalo za vedno v najboštem spominu med nami. Počivaj v miru v svobodni ameriški grudi, ter pokoj Tvoji plemeniti duši!

Pokojnik je umrl 13. junija 1941, pokopan pa je bil ravno na svoj rojstni dan, ko bi imel dopolniti svoje 60. leto, kar je še tembolj značilno.

Na tem mestu sprejmite vsa obitej Rupnik moje in moje družine najiskrenejše sožalje.

Anthony Svet.

Himen

Na dan praznika okrašenja grobov se je poročila Miss Mary Veronika Habjan, nekakinja našega newyorškega rojaka Mr. Michaela Habjana, s Charlesom J. Hoffmanom v cerkvi sv. Nikolaja na drugi ulici v New Yorku.

Nadalje se je 15. junija poročila Miss Olga Frances Habjan, hči Johna Habjana iz New Yorka, z Williamom J. Stana, v cerkvi sv. Monike na 79. ulici v New Yorku.

Obema mladima paroma kličemo: obilo sreče!

RAZMISLJEVANJE O PO-RAŽENI JUGOSLAVIJI

Kakor je vsakomur znano, je kruta eila nemških nacijs preplavile vso Evropo ter ni prizanesla tudi našemu slovenskemu narodu, kateri si je po zadnji svetovni vojni vsaj toliko opomogel, da je v teku časa uredil in ustvaril svojo novo državo Jugoslavijo ter približno si ustanovil v tem kratkem času svoje domače ognjišče z velikim naporom. Toda naert je bil napravljen že pred prvo svetovno vojno uničiti slovenski narod.

Kar bi nikdo ne pričakoval, — znalo se je že pred zadnjo vojno, da bode nekaj, kar se

Peter Zgaga

"MILJO DOLGA BARA"

Slovenska javnost najbrž ne stare slovensčine. Tudi kitajski ve, da farmari v gornjem delu države New York gorenjski rojak F. Keržmanec, ki večino svojega prostega časa porabi za studiranje visokega jezikoslovja.

Pred nekaj leti sem bil pri njem in sem moral občudovati njegovo vsestransko znanje.

V svoji knjižnici ima vsepolno knjig in razprav v raznih jezikih. V nje se pogiblja in ustvarja iz njih svoje lastne zaključke.

Temeljna osnova razni jezikov mu je precej dobro znana, in kar hoče dokazati, je to:

— Vsi jeziki so se razvili iz

nam niti sanjalo ni, da bi moral slovenski narod plačevati Nemeem. Žalibog, da se je to mrcalo zgoditi. Ne smemo se čuditi temu in samo obžalovati, kar je.

Akoravno je bila po prvi svetovni vojni ustanovljena nova jugoslovanska država, v katero se je zmetalo skupaj okrog 9 narodnosti, se je še precej dobro vzdržalo, in upali smo, da se bo morda vsa stvar le vzdržala pa žalibog. Prišlo je do propada — katerega ne bo konec Marikdo bo rekel. Kaj je bil vzrok? Kdo je kriv? — Narod!

Več prihodnje.

Math. Warsek,

No. Chicago. Ill.

ISČEM SINA.

V "Glasu Naroda" sem že večkrat čitala, da iščejo svojci svoje. Tudi jaz se obrnem na vas, dragi Slovenci, ako morebiti kdo pozna mojega sina Jožeta Hribar. Sel je v Kanado 20. julija 1929, in pisal mi je parkrat iz Montreala tisto leto kakor je odšel. Za Božič mi je poslal 15 dolarjev in pisal, da d ela v gozdu. Tisto je bilo res, ker je tudi bratu pisal.

Njegov brat, moj starejši sin, je v Clevelandu in sestri sta že vsi poročeni, pa o bratu nič ne morejo zvedeti. Jaz, njegova mati, sem čitala v "Glasu Naroda" ker mi ga je moj zet napišil, Jožef Hribar. Jaz sem prišla samo na obisk za par mesecev, pa precej po mojem prihodu se je vojska začela in zdaj ne morem domov. Dne 6. julija bo že 2 leti kar sem tukaj prišla iz Kočevja, vas Mošvald, št. 10.

Torej še enkrat prav lepo prosim omenjene rojake, ako kdo pozna mojega sina, naj sporoči njemu, da sem jaz v Ameriki in naj mi piše na Jožeta Jare: care of J. Hribar, 7414 Otawa Ave., Cleveland, O.

V nekem newyorškem hotelu je čajarna, kakršne imajo na Kitajskem.

Gostom střeže štirideset deklet, oblečenih v svilene kitajske kimone. Počesane so po kitajskem načinu in vse so rdečelaske. Največja značilnost pa je, ker ima vsaka za odtenek drugačne rdeče lase.

Jaz sicer nisem bil še nikdar sredi tistega štiridesetstnega rdečega ognja, toda ljudje, ki so že bili v njem, so mi potrdili, da je res.

V dolenjem delu mesta je velik salon, čigar tla so pol pedit na debele pokrita z žagovino. Bankirji z Wall Street, pristanski delavci, ribiči in buniči si drgnejo ob bari koinolce.

Bartenderji nimajo cashregistra, pač pa mečejo denar v bakso za cigare. Nad bakso je kravji zvonec, s katerim bartender za vsak izkupiček sproti pozvani.

V Greenwich Village je gostilna, kjer je mogoče za deset centov kupiti štirindvajset unč piv. Posoda je tako velika, da jo je treba z obema rokama prijeti.

Če pride slučajno Keržmanec v New Yorku, mu bom povedal za prostor, kjer točijo južno-ameriško pijačo "zombie". Po prvem drinku bo govoril gladko vse slovenske jezike, po drugem vse romanske in germanske, po tretjem vse svetovne, ki se bodo pa po četrtem zmedli v nerazumljivo latovščino.

V prepričanju, da sem s tem svojim pojasnilom vžreget obema — Keržmanec in Rode — oba prav iskreno pozdravim.

Lep pozdrav tudi vsem drugim farmerjem in gornjem delu države New Yorku.

IMATE ŽE TA PRI-ROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vestí potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!



Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev
42 velikih strani:
82 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
46 svetovnih slik popolnoma o-značenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MEJE
NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVANSKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Poslajte svoto v znakah po 3 oz. po 2 centi.

Posebnost:
HARRISONOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVIJA

KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daj pravico, da dobite dodatno zemljevid, z novimi mejami, vojskalo, ribe, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Lepa knjiga je kulturna poslanika; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finžgar)

ZIVI VIRI

Spisai IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v tridesetih dolgih govorih, opusnih tridesetih rolov slovenskega naroda, od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno srčno našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

DED —
Je ZEMLJO otrebil, zoral
OČE —
Jo je posejal in gledal bujne njene rasti.
SIN —
Je zoral med težkimi klanjem

VNUK —
se je dvignil proti besu novega časa

13 POGLAVJE — 413 STRANI
V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Poština plačana

Avtor knjige je IVAN MATIČIČ, ki je spisal splošno znano knjigo — NA KRAVJIH POLJANAH

KNJIGARNA "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

M. VALEV:

Glas nagona

Ko sem pred tridesetimi leti prišel v Sofijo, da bi obiskoval gimnazijo, sem nekaj časa stanoval pri mlademu zakonskemu paru. Pozneje sem odpotoval v tujino, kjer sem dokončal svoje študije in se vrnil kot zdravnik v Sofijo. Pogosto sem se sponiral dobrih ljudi, toda bili so se preselili in težko jih je bilo najti v mestu, ki se je medtem tako zelo povečalo. Nekoga dne pa mi je prišel na pomoč slučaj, bila je nedelja, ko smo se srečali na ulici. Počasi smo postali zopet dobri prijatelji in kmalu mi je postala njuna hiša najljubše pribežališče.

Nekoga dne je Stefan kakor blisk planil v moj kabinet. "Hitro doktor, moja žena..." "Pomiri se, bodi moč! Povej mi najprej, kaj se je zgodilo." "Ne vem, doktor. Od večera kakor blazna vpije. Vpije kriči, joče. Hitro!" Njegova žena je imela histeričen napad. Minile so dolge ure, preden nama je mogla razložiti vzrok svojega stanja. Kakor vsak dan, je šla tudi v nedeljo po svojih opravilih in poslala Slavčo, starega leta in pol dni, samega v sobi. Bilo je prekarno vreme in okno je bilo odprto. Slavčo, ki je ostal sam, je obhodil najprej vso sobo, nato se je začel igrati. Skozi odprto okno je prihajal v sobo svež zrak.

Naenkrat pa so prileteli v sobo čudni zvoki. Godba. — A Slavčo je oboževal godbo. Ko je njegov oče igral na harmoniko, je stal nepremično, odprtih ust in kakor zamaknjen gledal harmoniko, očeta in njegove hitro se premikajoče prste.

V mračni in tihi ulici je nastal praznik za masega, ko so se oglašile fanfare. Tedaj ga je vzela mati v naročje, stopila k oknu in ga dvignila, da je lahko gledal na ulico. Slavčo

je poslušal tako navdušeno, kakor da ni na svetu ničesar razen godbe.

"Postal bo godbenik," je tedaj govoril njegov oče. A tega dne je šla skozi ulico čela armada. Povsod so se odpirala okna in pločniki so bili kmalu polni ljudi.

Slavčo je prisluhnil. Toda zaman je iztegoval svoj vrat — okno je bilo previsoko. Mogoče na melodijska koronica pa je prihajala vedno bližje. Slavčo se je obrnil, tresoč se od želje, da bi videl. Nejasne misli so se porajale v njegovi glavi. Naenkrat je zgrabi za stol in ga vlekel proti oknu. In v sekundi je bil na stolu. In že stoji na nogah z raki naslonjen na rob okna in na vso moč istega vrta — vendar ne vidi ničesar; rob okna je preširok. Slavčo se je iztegnil preko okna, nato se je vlekel nanj. In že jih vidi! Kakšen pogled! Koliko jih je! Njihovi instrumenti so zlati in se lesketajo v soncu.

Medtem je šla čez cesto mati. Nisi slišala godbe, ni videla množice. Počasi se je vrnil in naglo je hodila izogibajoč se ljudem, da bi bila čim prej pri svojem otroku. Prišla je pred hišna vrata. Ustavila se je in si šla z roko preko čela. Kaj neki zdajle dela? Je pomislila.

Slavčo pa se je vedno bolj navdušen nad godbo, spazil tako daleč skozi okno, da se z nogami ni več dotika stola. Držal se je samo s svojimi majhnimi ročicami, ki so bile tako slabe, da ga niso mogle držati. Tremotek. In...

Mati je z enim samim pogledom razumela vse. Niti en krik ni prišel iz njenih ust, niti ena kretnja. Sledila je tisti čudni sili, ki se zdi, da dremuje nekje v nas in se prebudi ob pravem trenutku. Primitivna

in družina sta parizovala 50 letnično svoje poroke. Oba je obiskala tudi brat Kmetove žene Mr. Feliks Novine, ki je bil kot tovariš na ženitovanju pred 50 leti. Ž njim je prišla tudi njegova žena, Mrs. Mary Novine, ki je bila tudi družica na omenjenem ženitovanju. Mr. in Mrs. Novine sta praznovala 50 letnično zakonskega življenja s lanskim leto. Živita na Keelwance Avenue. Kmet in njegova žena imata danes 27 vnukov in vnukinj, in eno pravnukinjo.

— Dne 14. junija popoldne je umrl po dolgi in mučni bolezni Joseph Prijatelj, star 53 let. Zapušča žalujčo soprogo Marjo, roj. Tekavčič, po domače Lubičeva Micka, doma iz Hinj, tri sinove: Josepha, Edvarda, Franka; dve hčeri: Mary, omož. Leblang, in Frances, omož. Leblang, ter tri brate in dve sestre. Rojen je bil v vasi Hojčeva farsa Sv. Gregor, kjer zapuša nekaj sorodnikov. V Ameriki je bival 29 let.

— Po dolgi bolezni je dne 10. junija preminil pionir v Clevelandu, Anton Kaušek, ki je bil dolga leta korenina, doma iz vasi Škrjanca, fara Stična na Dolenjskem. V Ameriko je došel pred 43 leti. Pred 49 leti se je poročil z Alojzijo Jeršin, doma iz Gabrovca v Krški fari. Pokojnik je bil 40 let u služben kot električar v tovarni Bradley Light and Power Co. Zadnjih 15 mesecev ni delal radi bolezni, tri tedne se je pa nahajal v postelji.

— V mestni bolnišnici je po dolgi bolezni umrl Charles Janar, star 60 let. Doma je bil iz Smitha pri Žuženberku, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Zapuša sina Jakoba, ki je zdravnik in hčer Marga-

rejni bankovci. IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krepir grad. — Pona-rejeni bankovci. X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov...\$10

POSAMEZNI ZVEZKI \$1.50

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. CO.

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

NOVICE IZ CLEVELANDA, OHIO

Dne 15. junija je preteklo 50 let, odkar sta se poročila v cerkvi na Broadway v Clevelandu, O., Mr. Anton Kmet in njegova žena Karolina.

Kmet je doma iz vasi Ajdovec pri Žuženberku na Dolenjskem ter je prišel v Ameriko leta 1889. Njegova žena je doma iz vasi Veliki Lipovec blizu Ajdovca ter je prišla v Ameriko leta 1890. V zakonu se jima rodilo 12 otrok, izmed katerih je eden umrl v detinskih letih, a najstarejši sin Tone je umrl pred dvema leti za posledicami bolezni katero si je nakopal kot vojak v ameriški armadi v Franciji. Najmlajši sin Joe pa se je meseca februarja prostovoljno vpisal v ameriško armado in sedaj služi v Camp Shelby, Miss. Kmet oče je sedaj star 81 let; še vedno zdrav in dobro razpoložen sedi po navadi pri kuhinjskem oknu in kadri pipo tobaka. Že preko 23 let dohva mesečno pokojnino od American Steel and Wire družbe, kjer je delal preko 25 let. Kmetova žena bo stara 70 let v jeseni. Tudi ona je še pri moči, kajti upravlja še vsa dnevna in hišna dela.

V krogu svojih prijateljev in družine sta parizovala 50 letnično svoje poroke. Oba je obiskala tudi brat Kmetove žene Mr. Feliks Novine, ki je bil kot tovariš na ženitovanju pred 50 leti. Ž njim je prišla tudi njegova žena, Mrs. Mary Novine, ki je bila tudi družica na omenjenem ženitovanju. Mr. in Mrs. Novine sta praznovala 50 letnično zakonskega življenja s lanskim leto. Živita na Keelwance Avenue. Kmet in njegova žena imata danes 27 vnukov in vnukinj, in eno pravnukinjo.

— Dne 14. junija popoldne je umrl po dolgi in mučni bolezni Joseph Prijatelj, star 53 let. Zapušča žalujčo soprogo Marjo, roj. Tekavčič, po domače Lubičeva Micka, doma iz Hinj, tri sinove: Josepha, Edvarda, Franka; dve hčeri: Mary, omož. Leblang, in Frances, omož. Leblang, ter tri brate in dve sestre. Rojen je bil v vasi Hojčeva farsa Sv. Gregor, kjer zapuša nekaj sorodnikov. V Ameriki je bival 29 let.

— Po dolgi bolezni je dne 10. junija preminil pionir v Clevelandu, Anton Kaušek, ki je bil dolga leta korenina, doma iz vasi Škrjanca, fara Stična na Dolenjskem. V Ameriko je došel pred 43 leti. Pred 49 leti se je poročil z Alojzijo Jeršin, doma iz Gabrovca v Krški fari. Pokojnik je bil 40 let u služben kot električar v tovarni Bradley Light and Power Co. Zadnjih 15 mesecev ni delal radi bolezni, tri tedne se je pa nahajal v postelji.

— V mestni bolnišnici je po dolgi bolezni umrl Charles Janar, star 60 let. Doma je bil iz Smitha pri Žuženberku, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Zapuša sina Jakoba, ki je zdravnik in hčer Marga-

re, ki je bolnišnica; dalje zapuša tri brate ter dve sestri. Minulo soboto popoldne je umrla v Glenville bolnišnici Mary Prijatelj, roj. Nežić, stara 47 let. Zapuša žalujčo soprogo Louisa in štiri sinove: Louisa, Edvarda, Albina in Viktorja, sestre Josephine Pakj in Vero Kulhar ter več drugih sorodnikov. V vasi Retje, fara Hinje zapuša mater Marijo in brata Jožeta in Cirila, sestro Heleno Papež in več drugih sorodnikov. Rojena je bila v Clevelandu. S starši je odšla v staro domovino, a vrnila se je nazaj, ko je bila stara 16 let.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

— Dne 9. junija je umrla Ursula Blatnik, stara 65 let. Rojena je bila v Zafari pri Žuženberku. Zapuša soprogo Mihela in dva sinova Mihela in Josepha, po prvem možu pa: Adolfa in Antona Starek; Rose Blatnik, Mary Fortuna, Ludvika in Ano Starek ter 12 vnukov.

Darilo za junijsko nevesto

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo 2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveždati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

Sredozemski prostor

Sredozemski prostor je precejšnja enota, že kar se tiče podnebja, rastlinstva in zgradbe tal ter zemeljskih zakladov. Kar es pa tiče ljudstev, ki živijo v njegovem območju, je znano, da si prilično sličejo, tako da govore celo o posebni "mediteranski" sredozemski rasi. Nemški znanstvenik Heppel je dejal, da je pravi mediteranski svet svetovno zgodovinski množestveni grob nordijskega germanstva, kakor bi lahko rekli, da je bil življenjski prostor prilagojenih mediteranskih ljudstev.

Toda v vsej svoji zgodovini je bil ta prostor politično samostojen enot, za časa rimskega imperija in potem nikoli več. Pred Rimljani so se Fenicijci, Kartaginci in Grki zamenjali prizadevali s takimi narči. Rima pa jih je dosegel že zavoljo ugodne lege Apeninskega polotoka in pozneje s svojimi tehničnimi napredki, zlasti kar se tiče gradnje cest in ladij. Ko je leta 14 pred našim štetjem umrl cesar Avgust, je bil sredozemski prostor razen Mavretanije rimski, v naslednjih sto letih se je v tem pogledu zakrožil. Rimsko cesarstvo je ostalo še dolgo v svojem bistvu mediteransko; tudi se potem, ko so začela prihajati v ta prostor germanska plemena in druga ljudstva, ki so povzročila velike spremembe. Toda to cesarstvo se ni razbilo zaradi teh zunanjih vplivov, temveč zavoljo notranjih sredozemskih napetosti.

Selo islam je povzročil tako nenaden in vztrajen razcep Sredozemskega morja, da je trajal do nove dobe. Okrog 1. 600, ta svet ni bil bistveno drugačen nego okrog leta 300, po letu 700 pa se je zgodila sprememba, ki je vplivala na vso evropsko zgodovino. Zapadna

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se pošljujejo. UNITED STATES CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vam, da boste zadovoljni.

Zbirka 67 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

27

Mučne stvari o prestolonaslednikovem nagnjenju do ljudi, s kakršnimi nadvojvoda ni smel občeati. Da se je prestolonaslednik zdaj tudi politično izpostavil, je bilo prava sramota. Karel Ludvik je dobro razumel bratovo nejevoljo. A s tem očutjem se je družilo tudi zadovoljstvo nad nemočjo Franca Jožefa, ki se je imel za tako vzvišenega nad vse ljudi, tudi nad svojega lastnega brata. Kako globoko je moral biti cesar ranjen, da je mogel govoriti o morebitnem prestolonasledstvu Franca Ferdinanda. Najbrže je vedel več, kot je bil pokazal nemara da je bil prestolonaslednik v večji notranji nevarnosti, nego so ljudje sklepali v kljub vsem, grdim čenčam in manjam. Morda pa cesar ni šele to pot prvič mislil na to, da bi utegnil namesto Rudolfa, Franc Ferdinand postati prestolonaslednik.

"Upajmo, da ne," si je mislil Karel Ludvik. "Za Kristovo voljo, nikar."

Misl na prvorojenčev prihodnost je navdajala nadvojvoda s strahom, ki si ga ni znal razložiti. Natura Franca Ferdinanda je bila kar preveč podobna značaju nesrečne Marije Anunciante. Mračna nprav, neobizdana togotljivost mladega nadvojvode, njegova odličnost, ki jo je še nalašč podarjal, njegovo ošabno odmičanje od vseh — kolikanj je va to sponinjalo na rajnico. Zato se je Karel Ludvik tudi bal, da ne bi bil Franc Ferdinand podedoval njene bolezni na prjuhih. "Če bi Franci kdaj postal cesar," si je mislil Karel Ludvik, "če bi Bog tako hotel, — meni ne bi bilo prav. Kar nič prav mi ne bi bilo. Bila bi nesreča zanj, prav gotovo, da mu ne bi dobro delo. On ni za takšno težko nalogo. — A kaj se begam s temi neumnimi mislimi? Smušeno! Cesar se je ježil zaradi Rudolfa in njegovih nagod, poštene levite mu bo bral in jutri bo spet vse v najlepšem redu. Prestolonaslednica je v osmem ali celo že v devetem mesecu. Rudi bo s svojo mlačo ženo že pripravil nekaj sinov, in tudi če bi imel le enega, je nasledstvo za prihodnjih petdeset let zagotovljeno. Franci naj si kar prizanaša in polagoma prevzema svoja posvetva. Če mu je vojaščina v razvedrilo, naj bo. Ako bo znašel svojo unto nad novinci in gozdarji — ni mu tudi prav."

Karel Ludvik se bi mogel toliko premagati, da bi bil Mariji Tereziji zamočkal pogovor s cesarjem. Pametna žena, je potolažila vznemirjenega moža.

"Cesar ne bo hišne postave, nikoli izpremenil, pa da se svet podre," je rekla. "Midva samo glejva, da ohraniva Franca zdravega. V njegovi garniziji bo treba zelo paziti; nikoli se ri bil san, morda se bo hotel izdivjati, to bi pa spet utegnilo škoditi njegovemu zdravju. A ljudomrznež in hipohonder tudi ne sme biti. Treba ga bo pogosto obiskovati."

Čez nekaj dni je prestolonaslednica porodila hčer, princezo Elizabeto Marijo. Prav tisti teden je dobil Franc Ferdinand imenovanje za najporočnika v gornjeavstrijsko-salzburškem dražonskem polku št. 4. "Nadvojvoda Albrecht." Veselo se je poslovil od očeta, matere, bratov in sestrice ter se odpeljal v svoje garnizijsko mesto Enns na Gornjem Avstrijskem.

Mala garnizija.

Enns, najstarejše mesto v Avstriji, je živelo od posadke. Devetstoletni zidovi in stolpi so obdajali tihe malometne hiše, ki jih je glas trobent vsako jutro drnil iz spanja. Tri tisoč prebivalcev mesta je obdajajoče dvigalo oči k častnikom in ljubilo vojake. Rdeče hišice dragoncev so dajale sivim ulicam in uličicam dobrodojno pisanost, dekletom pa veselje do življenja. Na bregu Adige so se ob lepih večerih meščanska dekleta izprehajala z rvojakmi in vsaka, ki ni imela ljubelega med dragonci, je bila kakor izobčena in vse jo je pomilovalo.

Častniki so večerjali v kazini; ali so se pa čez noč vozili v Linz. Drugi dragonski polki so bili imenitnejši; mnogi častniki v Ennsu se si je vsake tri ali štiri tedne privoščili obiske gledališča v mirnem deželnem tsolem mestu in so živeli skromno kakor meščani. Bogati plemiči, ki so bili pri dragoncih, Stahernbergi in Kinski, Schaumburško-Lipski in Waldsteini, Auerpergi in Taxisi, so rajši služili pri drugih polkih.

Komaj dvajsetletnega Franca Ferdinanda je pričakovala nemška posadka z veliko nepetostjo. Konjeniška garnizija, ki ni imela v svojih vrstah nobenega člana cesarske hiše, je bila samo imenitna kazniska naselbina; šele nadvojvoda ji je mogel dati pravi blešč. Franc Ferdinand je bil častnikom celo nosilec velikih imen, ki so občevala na dvoru, povsem neznan. Ko so ga zagledali so bili vsi razočarani. Bledi, šiki mladi človek, čigar ohlapna, nevojaška drža je zbudila vsakogar v oči, je tsopil čijajnim častnikom boječe naproti; nato je opazil, da dela slab vtis, se skril za ošabno krinko, se ujezil na svojo ošabnost, ki mu samemu ni bila všeč, in izkušal ubrati tovariško prisilne strune, tako da ni bil nikoli podoben samemu sebi. Neprisiljenost plemenitih mladih častnikov mu je imponirala. Govorili so skoraj vedno o konjih, o dirkah za nagrade, o lovskih dirkah častnikov in dobrovoljcev ter o ovirah; vendar jim ni bilo nikoli dolg čas.

Navdušeno so prebirali Filisovo "Dresuro konj" in le redkokdaj kako drugo knjigo; toda s pobožnimi obrazi so poslušali, kadar je kak omikan enoletnik govoril o Goetheju ali Kleistu. Bili so očarani od ljubeznivega prosta dr. Marschalla, ki ga je Marija Terezija naprosila, naj ostane za prvi čas pri Francu Ferdinandu.

Duhovni svetovalec ni govoril z njimi o nebeški, marveč o zemeljski ljubezni; bil je neprekosljiv poslušalec in kot izpovednik pom razumevanja. Neopazno je pridobival mlademu nadvojvodi simpatije častnikov.

"Ne veste kaj tiči v njem," je govoril častnikom. "Prijetelj je, kadar bo njegov prijatelj, se sme šteti srečnega, za prijatelja gre Franc Ferdinand v ogenj."

(Nadaljevanje prihodnjik.)

VOJNA MORNARICA PREVZELA CIVILNO LETALIŠČE



Pogled na letališče Floyd Ben net v Brooklynu, N. Y., ki ga je prevzela vojna mornarica za pomorsko in zračno postojanko.

Raznoterosti

VORONOV NA DRAŽBI.

Koliko govora in pisanja je bilo nekoč o prof. Voronovu, ravnatelju laboratorija za eksperimentalno kirurgijo in splošno biologijo na vsočilišču v Parizu! Vse je govorilo o pomlajevalnem doktorju, ki zna človeka obraniti svežega do 140. leta. S to slavo si je ruski učenjak nabral velika bogastva, med katera je spadal grad Grimaldijev ob italijansko-francoski meji. Takoj ob začetku vojne med obema državama je ta posest doživela nekaj pškodb, ki so jih pa mogli popraviti. Kakor sedaj poročajo, je vse posestvo sedaj na prodaj in ga bodo v kratkem sodno izdražili.

LETALA V TREBUHU LADIJ.

Nemški kontreadmiral Gadow se bavi v nekem članku z "nosilci" letal, to je vojnih ladij, ki hranijo v svoji notranjosti število kopnih letal in se ta letala dvigajo z njihovega širnega prostega krova v zrak. Temu nasproti so "matične ladje za letala" tiste vojne ladje, ki so oprešene večjemu ali manjšemu številu vodnih letal. Ta letala spuščajo s katapultov v zrak in jih ob pristanku na morju dvigajo z žerjavi na krov.

Nemški mornariški strokovnjak je mnenja, da so nosilci letal zelo ranljive enote, in sicer zavoljo tega, ker jih iz prostornih in težkih razlogov ni mogoče oborožiti s težkimi topovi in z oklepi. Njih širni krov daje letalskim bombam razmeroma lahek cilj. Zato mora vsako tako ladjo spremljati zaščitno brodogrje rušilcev in križark.



LUJSKA KUCHARICA

Nejnovjša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Nosilec letal vozijo v splošnem dvokrovnike s seboj, ker so ti manjši. Toda običajno so tudi slabši od ugodnejše zgrajenih kopnih letal, kakršna se dvigajo s tal. Bombniki in torpedna letala prihajajo za nosilce letal le v majhnem številu v poštev. V Angliji se pojavlja zato zahteva, da bi te ladje rabile kot oporišča in za lovska letala. Po kontreadmiralu Gadowu so nosilci letal uporabni pred vsem za bitke daleč od vsake obale do kamor ne morejo prihajati sovražna letala, ki so navezana na kopnino.

NEMŠKO BLAGO — IZDELANO V FRANCIJI.

Zavoljo lanskih vojnih dogodkov je moralo v Franciji zapreti svoje obrate veliko število tovarn in brezposelnost je silno narasla. Zaradi resnih problemov, ki so nastali v zvezi s tem, zlasti problemov socialnega značaja, so nemški krogi kmalu stopili v stike s francoskimi tvrdkami, da bi te prevzele del nemške proizvodnje. To se je kmalu v precejšnji meri tudi zgodilo.

Da bi se stiki med francosko in nemško industrijo v to smer poglabili, so nemški gospodarski krogi nastopili z načrtom, da bi na posebni razstavi v Parizu pokazali tiste izdelke nemškega izvora, ki bi jih francoska industrija brez velikih priprav lahko prevzela od Nemčije. Razstava se bo otvorila v prihodnjih dneh in bo pokazala med drugim, na primer težke in lahke stisnjene dele iz kovine, pločevinasta in izsekana dela, stružene in rezane dele manjše ali večje precizije, orodje vseh vrst, aparate in dele aparatov za najraznovrstnejše namene, medicinske in kirurške instrumente ter aparate, usnjene izdelke itd.

Obiskovalec industrije bo imel že med ogledom priliko, da se odloči za izdelovanje tega ali onega predmeta; razstava pa je namenjena samo in izključno interesiranim krogom, in se bo vršila v pariški mali palači.

UKRADENI RAFAEL.

Neznanci so iz muzeja v El Paso, Tex. odnesli slovito Rafaelovo sliko "Madono z Detetom." Sliko so razstavili ob priliki stoletnice tega mesta. Tat ali tatovi so po vsej priliki izkoristili gnečo nedeljskega obiska, da so se skrili v postopju. Iz katerega so potem ponoči s svojim plenom ušli skozi okno. Ker je slika zelo znana in je ni mogoče prodati, ne da bi zbudili to pozornost, do-

mneva policija, da je tatvino izvršil kakšen strasten zbiralec.

IZDIRANJE ZOB Z GLASBENO SPREMLJAVO.

Dva zobarja v Dallas, Tex. in sicer dr. Tom Conner in dr. Lynn Stitt sta začela uporabljati novo metodo pri izdiranju zob svojim pacientom. Njuna čakalnica je urejena v kitajskem slogu in na steni visi pastična slika, predstavljajoča gorski samostan. Slap, ki pada tam v bližini na zemljo, ponazarja z veliko živostjo voda, ki curlja na relief iz posebnih naprave. Med plombiranjem zob navija poseben strokovnjak gramofonske plošče, ki odvrtaajo paciente od bolečin. Oba zobarja trdita, da se ta metoda z velikim pridom uveljavila v njuni praksi. Pacienti ne kažejo nobenega strahu, njih živci so popolnoma mirni in ni pacienta, ki bi se bal stopiti v njuno ordinacijo.

MISLITE NA JUTRI!

70% družin nima svojih pokopaliških zemljišč, kadar jih naravno potrebujejo in plačajo visoko ceno, kadar pride potreba.

Boljše je, da imate zemljišče, kot pa nimate, kadar ga potrebujete.

RESTLAND MEMORIAL PARK

"Pokopališče brez nagrobnih spomenikov"

VAM NUDI PRILIKO, DA SI PRESKRBI-TE ZA JUTRI PO NIZKI CENI

GROBNICA VAŠE ZASEBNE DRUŽINE

na enem najlepših spominskih parkov v deželi; ugodna lega, krasna pokrajina, s stalno oskrbo in s prostorom za OSEM (8) GROBOV.

SAMO \$300.⁰⁰ Po želji tudi na obroke.

RESTLAND MEMORIAL PARK
EAST HANOVER, N. J.

RUSIJA IN NEMCIJA ...

... Nadaljevanje s 1. strani.

da more vsak čas priti do vojne med Rusijo in Nemčijo, drugi zopet domnevajo, da je vse skupaj velikianski bluff in da bo Rusija vstregla nemškemu zahtevam ter bo slednjič še sklenila trdno zvezo z Nemčijo.

Pa naj bo kolikor hoče resnice na teh vesteh, ki kot blisk prihajajo v Ankaru, je pri vsem tem vedno bolj jasno, da je napetost med Rusijo in Nemčijo vsako uro večja.

Neko nepotrjeno poročilo pravi, da je rumunska vlada odredila odhod prebivalstva iz Konstance in da je rumunska vojska popolnoma pripravljena na vojno.

Diplomatski krogi tudi trdijo, da bo Hitler skušal tudi z Rusijo skleniti prijateljsko pogodbo, kakor jo je sklenil s Turčijo, nakar bo sklical še tekom vojne evropsko konferenco, ki bo določila "novi red" v Evropi. To more preprečiti samo vojna med Rusijo in Nemčijo.

(To se nanaša na poročilo prejšnjega tedna, ko je bilo po-

ročano, da bo Hitler naznanil Združene države evropske. Toda Hitler se ni oglasil. — Op. ur.)

Moskva ni vznemirjena

Navzlic vestem, da nametava Nemčija napasti Rusijo, poteka življenje v Moskvi normalno. Časopisi mnogo poročajo o novi nemško-turški prijateljski pogodbi, toda uredniški članki o njej ne razpravljajo. Listi omenjajo, da ima Rusija s Turčijo od leta 1935 prijateljsko pogodbo in da od onega časa živite obe državi v prijateljstvu.

Toda Rusija se pripravlja na nenaden zračni napad in vojaški krogi so preskrbeli vse, da bo Moskva zavarovana z balonskim omrežjem, kakor je zavarovan London.

Kot pravi list "Rdeča zvezda", je bil sredi noči dan alarm in v pol ure so prihiteli vojaki z baloni in drugo opremo. In varnostno omrežje je bilo takoj postavljeno.

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavljen dr. F. J. Kern. Vseeno. Cena \$2.00

BODOČI DRŽAVLJANI naj naredi knjžice — "How to become a citizen of the United States". V tej knjžici so vse pojavitla in "ukol" za naseljenje. Cena 35c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50

Zelo koristna knjžica za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slika. GOVEDOREJA, spisal B. Lavgrat. 143 strani. 8 slik. Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDEDJU. 111 strani. Cena 50c.

MLIKARSTVO. Spisal Anton Perc. 8 slikami. 168 strani. Knjžica za mlikarje in ljubitelje mlikarstva sploh. Cena 50c.

NAJVEČJI SPISOVNIK. — 168 strani. Cena 50c.

NAŠE ŠEODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Krjavec. 224 strani. Broš. Cena 25c.

OBETNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vse... Knjžica je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno knjžicavodstvo ter solivodarstvo. Cena \$1.—

VELIKI SLOVENSKI SPISOVNIK. Sestavljen H. Podkrajšek. — 437 strani. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 25c.

ODKRITJE AMERIJE, spisal dr. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 123 strani. Cena mekko vez. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str... Priročna knjžica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. E. Veber. 341 strani. Knjžica toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi strunami sodobne filozofije. Cena 50c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. Sestavljen Dr. F. Bradac. — 625 strani. Cena \$1.25

UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 163 strani. Cena \$1.—

VELIKI SLOVENSKI SPISOVNIK. Sestavljen H. Podkrajšek. — 437 strani. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 25c.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street
New York, N. Y.